

Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен 2021-2022

2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие.....	5
1.1 Ученици с изявиени дарби	5
1.2 Деца и ученици в риск.....	5
1.3 Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП)	5
1.4 Предоставяне на подкрепа за личностно развитие.....	6
1.5 Предизвикателства.....	7
II. СТРУКТУРА – ОБРАЗОВАТЕЛНА, ОБСЛУЖВАЩИ ЗВЕНА И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ.....	7
2.1 Структура на образователната система в община Сливен	7
2.1.1 Детски градини	7
2.1.2 Училища	8
2.2 Обслужващи звена.....	9
2.2.1 Център за подкрепа за личностното развитие - Детски комплекс Сливен (ЦПЛР-ДК-Сливен)	9
2.2.2 Център за подкрепа за личностното развитие – център за кариерно ориентиране гр. Сливен (ЦПЛР-ЦКО-Сливен)	9
2.2.3 Младежки дом - Сливен.....	9
2.2.4 Център за специална образователна подкрепа (ЦСОП) „Д-р Власаки Шуманов” и целодневна група за деца с множествени увреждания.....	10
2.2.5 Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование (РЦППО)	10
2.3 Социални услуги в подкрепа на децата и семействата.....	10
2.3.1 Комплекс за социални услуги за деца и семейства.....	10
2.3.2 Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ) и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ) „Св. Ст依иян Детепазител”	11
2.3.3 Центрове за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/	11
2.3.4 Общностен център за деца и семейства в гр. Сливен	12
2.3.5 Центрове за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ и Синя стая.....	12
III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ – приоритети и цели	12
ПРИОРИТЕТ 1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ	13
Специфична цел 1.1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.	13
Мярка 1.1.1. Осигуряване развитието на пълния потенциал на всички ученици в училищата от община Сливен, отчитайки индивидуалните им потребности	13
Мярка 1.1.2. Предоставяне на обща подкрепа на децата в детските градини	14
Специфична цел 1.2. Осигуряване на необходимите човешки ресурси, за предоставяне на качествена обща подкрепа за деца и ученици в детските градини и училищата от община Сливен.....	14

Мярка 1.2.1. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти от училищата и детските градини в посока предоставяне на качествена обща подкрепа.....	14
ПРИОРИТЕТ 2. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ.....	14
Специфична цел 2.1. Развитие на приобщаващото образование и предоставяне на равен достъп до образование на всяко дете и ученик със специални образователни потребности.....	14
Мярка 2.1.1. Осигуряване на ресурси за извършване на качествена и професионална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности, с цел предоставяне на адекватно и качествено образование, съобразено с индивидуалните особености и потребности на всяко дете или ученик със специални образователни потребности.....	14
Мярка 2.1.2. Осигуряване на качествена и професионална допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности.	15
ПРИОРИТЕТ 3. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ	15
Специфична цел 3.1. Осигуряване на необходимите грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на децата и учениците с хронични заболявания.....	15
Мярка 3.1.1 Осигуряване на необходимия персонал в училищата и детските градини за работа с деца с хронични заболявания	15
Мярка 3.1.2. Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици с хронични заболявания.....	16
ПРИОРИТЕТ 4. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В РИСК	16
Специфична цел 4.1. Повишаване обхвата на допълнителната подкрепа за децата и учениците в риск.....	16
Мярка 4.1.1 Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в училищата и детските градини.....	16
ПРИОРИТЕТ 5. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ	16
Специфична цел 5.1. Повишаване качеството на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби.....	16
Мярка 5.1.1 Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца и ученици с изявени дарби в детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.....	16
IV. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА	17

ВЪВЕДЕНИЕ

Личностното развитие на всеки човек е резултат от взаимодействието му със социалната среда. Връзките и отношенията, които се изграждат между деца, ученици, родители и учители оказват влияние върху формирането на личността и променят индивидуалния опит и поведение. Подкрепата за личностно развитие в образованието очертава нова функция на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и специализираните обслужващи звена, съвместно с държавните и местните органи и структури, и доставчиците на социални услуги, осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира разработването на общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците въз основа на областната стратегия. Стратегията се приема от общинския съвет за период от две години. Изготвянето на общинска стратегия е предпоставка за правилно и целенасочено планиране на дейности, гарантиращи подкрепа за децата и учениците, чрез подходяща физическа, психологическа и социална среда в съответствие с индивидуалните им образователни потребности, осъществявана в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие, където са децата или учениците.

Стратегията е разработена в съответствие с нормативните и стратегически документи, визирани насоките за осъществяване на политики в областта на приобщаващото образование и личностното развитие на децата и учениците:

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Закон за закрила на детето;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 –2030);
- Проект на Национална стратегия за младежта (2021 – 2030);
- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Сливен (2021-2022);
- Общински планове за развитие;
- „Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Сливен“, приет с Решение № 381 от 26.11.2020 г. на Общински съвет - Сливен.

I. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1.1 Ученици с изяви дарби

Насърчаването на творческите заложби и потребности на деца с изяви дарби на територията на община Сливен се извършва на основание Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби (НУРОЗДИД), като акт на Министерски съвет и Наредбата за условията и реда за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи с изяви дарби от Община Сливен, като акт на Общински съвет - Сливен.

Общински съвет – Сливен избира Комисия по стипендиите по реда на Наредбата за условията и реда за отпускане на стипендии и финансово стимулиране на деца и младежи с изяви дарби от Община Сливен, която осъществява оценката и подбора на постъпилите искания за предоставяне на финансова помощ. Стипендиите и финансовото стимулиране са обособени като годишна стипендия на името на Хаджи Мина Пашов, годишни и месечни стипендии и еднократно финансово подпомагане. За целта кметът на общината внася за утвърждаване от Общинския съвет „Програма за отпускане на стипендии и финансовото стимулиране на деца и младежи.“

Със своя Заповед, кметът на Община Сливен е определил експертно - консултативна комисия за приемане и разглеждане на постъпилите в общината документи за финансово подпомагане на деца с изяви дарби по реда на НУРОЗДИД. Всяка година Министерски съвет приема с решение Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби, която включва националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерките за закрила на деца с изяви дарби по наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и едногодишна стипендия.

1.2 Деца и ученици в риск

По смисъла на Закона за предучилищното и училищното образование и на Закона за закрила на детето „дете или ученик в риск“ е дете или ученик: без родителска грижа; жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение; в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие; което страда от увреждания, както и от труднолечими заболявания, констатирани от специалист; за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение на учениците се осъществява от Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН). Училищата и детските градини, дирекция „Социално подпомагане“, МВР и Община Сливен работят заедно по действащия механизъм за обхват и задържане на децата и учениците в образователната система.

При работата с деца в риск и техните семейства важно значение имат социалните услуги и най-вече услугите в общността за деца и семейства.

1.3 Деца и ученици със специални образователни потребности (СОП)

Анализът показва, че в детските градини и училищата преобладават деца и ученици с диагнози като детска церебрална парализа, генерализирано разстройство в развитието, лека умствена изостаналост, разстройство в развитието на училищните умения, смесено разстройство на училищните умения, разстройство в развитието на речта и езика, деца от аутистичния спектър и деца и ученици с различни видове разстройства – на речта, на развитието, психологични.

Децата и учениците, на които е извършена оценка на образователните потребности се насочват към съответните обслужващи звена, като общия брой на децата със СОП в

детските градини и училищата за учебната 2020/ 2021 е 401 (по данни от Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО) към началото на учебната година).

1.4 Предоставяне на подкрепа за личностно развитие

Законът за предучилищното и училищното образование регламентира подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование. Тя се осъществява в съответствие с индивидуалните им образователни потребности и осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна и се осигурява там, където са детето и ученикът – в детските градини, в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие.

Общата подкрепа за личностно развитие включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, чрез обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики, с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
- допълнителни консултации по учебни предмети, включително и такива, които се провеждат извън редовните учебни часове;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси - организират се за развитие на способностите и компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- библиотечно-информационно обслужване - осигурява се чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация;
- грижа за здравето - осигурява се чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот;
- осигуряване на общежитие и безплатен транспорт;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, като израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- логопедична работа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания и включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

1.5 Предизвикателства

Основните предизвикателства пред изпълнението на настоящата стратегия са свързани с настъпилите промени в нормативната база, които трябва да се прилагат по начин, който да гарантира непрекъснатост в подкрепата за децата и учениците. Вследствие на тези изменения се променя взаимодействието между институциите, залагат се нови задачи за изпълнение, което от своя страна налага усвояването на нови компетентности от страна на специалистите, които осигуряват подкрепата за личностно развитие.

II. СТРУКТУРА – ОБРАЗОВАТЕЛНА, ОБСЛУЖВАЩИ ЗВЕНА И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

2.1 Структура на образователната система в община Сливен

Осъществена е оптимизация на училищната мрежа и мрежата от детски градини в съответствие с демографските и социално-икономически промени в общината, с цел осигуряване възможност на всяко дете да получи съизмеримо по качество образование и повишаване ефективността на публичните разходи. Високото ниво на образование на населението в общината е предпоставка за подобряване на икономическо му състояние. С утвърдената общинска мрежа се удовлетворяват интересите на ученици и родители.

Към настоящия момент на територията на общината функционира:

- 28 детски градини, от които 14 на територията на гр. Сливен и 14 в населените места в общината /една от които е и средищна/.
- Училища:
 - неспециализирани: 2 начални училища; 21 основни /8 средищни, две от които са и защитени/; 5 средни; 9 гимназии /3 профилирани и 6 професионални/;
 - специализирани: спортно училище; училище по изкуствата /Национална художествена гимназия/.
- Обслужващи звена:
 - Център за подкрепа за личностно развитие - Детски комплекс – Сливен (ЦПЛР-ДК-Сливен);
 - Център за подкрепа за личностно развитие – център за кариерно ориентиране – Сливен (ЦПЛР-ЦКО-Сливен);
 - Младежки дом – Сливен;
 - Център за специална образователна подкрепа „Д-р Власаки Шуманов” - гр. Сливен (ЦСОП „Д-р Власаки Шуманов”);
 - Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Област Сливен (РЦПППО-Сливен).

2.1.1 Детски градини

Предучилищното образование се осъществява от детските градини, а задължителното предучилищно образование за 5 и 6 годишните деца – и от училищата, които могат да осигурят условия за това. С влязлата в сила промяна в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) в края на м. септември 2020 г. се регламентира въвеждане на задължително предучилищно образование за децата на 4 годишна възраст, не по-късно от учебната 2023/ 2024 година. Основно предизвикателство

пред общината за следващите 2 години ще бъде осигуряването на необходимите условия за обхват на всички 4 годишни деца, пребиваващи на територията на общината.

В следващата таблица са представени данни за обхванатите в целодневни групи в детските градини и полудневни групи към детските градини и училищата деца за периода от учебната 2014/ 2015 година до настоящата учебна 2020/ 2021 година по данни от Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО).

Учебна година	Брой деца в целодневни и полудневни групи към детските градини	Брой деца в полудневни групи към училищата
2014/ 2015	3 686	846
2015/ 2016	3 596	786
2016/ 2017	3 420	712
2017/ 2018	3 325	715
2018/ 2019	3 494	662
2019/ 2020	3 487	696
2020/ 2021	3 503	689

Наблюдава се тенденция на първоначално намаляване на броя на децата, посещаващи детските градини и училищата от учебната 2015/ 2016 година, последвано от постепенно повишаване на броя на обхванатите. Поетапно през последните две учебни години част от полудневните групи в детски градини в населените места бяха преобразувани в целодневни, а тенденцията е почти всички функциониращи полудневни групи да бъдат трансформирани в целодневни.

Всички детски градини са общински и се помещават в специално построени сгради за отглеждане и възпитание на децата до постъпването им в 1 клас. Разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен педагогически процес. През последните години, чрез реализиране на проекти и програми и със средства от бюджета на Община Сливен са направени подобрения на материалната база. В девет детски градини има изградена достъпна архитектурна среда за нуждите на деца със специални образователни потребности. Необходимо е да се продължи модернизацията на материално-техническата база, както и моделирането ѝ с оглед привличане на все повече деца в детските градини, включително и тези със специфични образователни потребности.

2.1.2 Училища

В училището се обучават, възпитават и социализират деца в задължителна предучилищна възраст и ученици от I до XII клас при осигурени условия за завършване на клас и етап и/ или за придобиване на степен на образование. За периода от учебната 2014/ 2015 година до настоящата учебната 2020/ 2021 г. в училищата на територията на общината са обхванати ученици, както следва:

- учебна 2014/ 2015 година: 14 368;
- учебна 2015/ 2016 година: 14 707;
- учебна 2016/ 2017 година: 15 078;
- учебна 2017/ 2018 година: 14 893;
- учебна 2019/ 2020 година: 14 300;
- учебна 2020/ 2021 година: 13 997.

Причините за вариращият брой на обхванатите ученици основно са протичащите механични процеси и естественото движение на населението от общината. От средата на

2017 г. действа Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система, като резултатите от направените обходи по адреси показват, че по-голямата част от необхванатите деца и ученици са извън страната със своите родители.

2.2 Обслужващи звена

2.2.1 Център за подкрепа за личностното развитие - Детски комплекс Сливен (ЦПЛР-ДК-Сливен)

ЦПЛР-ДК-Сливен осигурява възможности за организирането на дейности, подкрепящи обучението и възпитанието на децата и учениците от община Сливен, както и дейности за развитие на техните интереси и способности. С Решение № 394 от 31.08.2016 г. на Общински съвет - Сливен се регламентира дейността му по смисъла на чл. 49, ал.1, т.1 от ЗПУО - за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

През последните три учебни години броят на децата и учениците включени в групи е както следва:

- 2018/ 2019: 639 деца и ученици в 63 групи;
- 2019/ 2020: 676 деца и ученици в 58 групи;
- 2020/ 2021: 685 деца и ученици в 57 групи.

2.2.2 Център за подкрепа за личностното развитие – център за кариерно ориентиране гр. Сливен (ЦПЛР-ЦКО-Сливен)

ЦПЛР-ЦКО в гр. Сливен е създаден по проект „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“, финансиран от ОП програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. След приключване на проекта и с цял запазване на създадения център, в края на 2017 год. Общински съвет – Сливен гласува предложението на кмета на общината за разкриване на общински център с дейност по чл. 49, ал.1, т.2 от ЗПУО. Финансирането на ЦПЛР-ЦКО се извършва със средства от държавния бюджет – Министерство на образованието и науката чрез бюджета на община Сливен и с дофинансиране от общинския бюджет.

Центърът осъществява следните дейности:

- подпомага интелектуалното, емоционалното развитие и професионално насочване на учениците в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите;
- съдейства за ранното откриване на заложбите на учениците, стимулира познавателните интереси и творческите способности и насърчава тяхното развитие и реализация;
- подпомага професионалната насоченост и придобиването на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация;
- подпомага формирането на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.

2.2.3 Младежки дом - Сливен

Младежки дом - Сливен реализира културни, образователни и социални проекти. Развива програми и разработва проекти в няколко направления:

- информационно-консултантски блок;
- дискуссионни форуми;
- художествено-творческа дейност /клубове по интереси/;
- реализиране на концерти, фестивали, конкурси, изложби;

- съвместни програми с други национални, регионални и местни младежки организации.

Младежки информационно-консултантски център Сливен /МИКЦ-Сливен/ - предоставяне на безплатни информационни, консултантски и обучителни услуги за млади хора на възраст 15-29 години на територията на Община Сливен. Дейностите и социалните услуги имат за цел повишаване на мотивацията на младите хора за успешно професионално и социално включване в обществения живот, в съответствие с техните заявени проблеми и потребности.

2.2.4 Център за специална образователна подкрепа (ЦСОП) „Д-р Власаки Шуманов” и целодневна група за деца с множествени увреждания

В Центъра специална образователна подкрепа „Д-р Власаки Шуманов” гр. Сливен се обучават ученици с умерена и тежка степен на интелектуален дефицит и с множество увреждания чрез придобиване на ключови компетентности за независим живот. Всички ученици са постъпили в центъра след осъществяване и изчерпване на всички възможности за интеграция в общообразователна среда.

Към детска градина „Зорница” в гр. Сливен е обособена целодневна група за деца с множествени увреждания, в която работят специални педагози и медицинско лице. Тази група е единствена за област Сливен. През учебната 2016/ 2017 година броят на децата посещаващи групата е 9, през учебната 2017/ 2018 година техният брой е бил 6, през учебната 2018/ 2019 година – 8, през учебната 2019/ 2020 година броят им отново е бил 6, а през настоящата учебна 2020/ 2021 година в групата са записани 9 деца на възраст 4, 5 и 6 години.

2.2.5 Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование (РЦППО)

РЦППО-Сливен е държавно специализирано обслужващо звено към Министерство на образованието и науката с основна задача да осигурява изпълнението на държавната политика за приобщаващо образование, равен достъп и архитектурно достъпна среда, методическа подкрепа и квалификация на деца и ученици със специални образователни потребности. Центърът има водеща роля в подпомагане образователната и професионална подготовка и пълноценното социализиране на децата и учениците със СОП.

РЦППО имат основната задача да проучват необходимостта от прилагане на подходящи терапевтични и рехабилитационни програми, както и да съдействат на училищата и детските градини за прилагане на високотехнологичните средства в обучението и личностното развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

През учебната 2020/ 2021 г. година са назначени 16 ресурсни учители, 4 психолози, 2 логопеда, 1 рехабилитатори на слуха и говора, 1 педагог зрително затруднени, които подпомагат интегрирането на 181 деца и ученици със специални образователни потребности, на възраст от 3г. до 18 г., в 27 училища в областта и 14 детски градини.

2.3 Социални услуги в подкрепа на децата и семействата

2.3.1 Комплекс за социални услуги за деца и семейства

Чрез предоставяне на услугите в Центъра за обществена подкрепа /ЦОП/ и Центъра за работа с деца на улицата /ЦРДУ/ се цели да се окаже помощ и подкрепа на деца и семейства от община Сливен в следните насоки:

- подкрепа на деца и семейства от общността;
- подобряване качеството на живот на децата в семействата и социалната среда, като предостави качествени услуги, които да отговарят на потребностите и да са достъпни за всяко дете в риск и неговото семейство;

- превенция на рисковото поведение при децата и помощ за деца с поведенчески отклонения;
- превенция на насилието и подкрепа на деца, жертви на малтретиране, насилие и negliжиране – социална и психотерапевтична работа с деца, жертви на насилие и техните семейства;
- образователна и психо-социална работа за изграждане на асертивно поведение;
- превенция на отпадане от училище;
- реинтеграция на деца от специализираните институции на територията на общината и намаляване броя на настаняванията;
- осигуряване на възможност за осъществяване на приемна грижа;
- интегриране, помощ и подкрепа на децата от улицата;
- интегриране, помощ и подкрепа на деца с увреждания и техните семейства;
- оказване на съдействие и подкрепа на деца, жертви на насилие и/или експлоатация;
- подкрепа и консултиране на бременни жени, при които има основателен риск да изоставят детето след раждането.

Преходно жилище

Преходното жилище е социална услуга в общността от резидентен тип, в която младежите имат възможност да поемат постепенно отговорността за своя собствен живот. През времето на престоя си в услугата те се подкрепят и придружават активно от професионалисти с оглед развитие и надграждане на знания и умения за самостоятелен живот и успешно социално включване след навършване на пълнолетие.

2.3.2 Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ) и Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ) „Св. Стилиян Детепазител”

ДЦДУ и ДЦПЛУ „Св. Стилиян Детепазител” е комплекс за предоставяне на социални услуги в общността за деца и лица с увреждания, който осигурява условия за обслужване на потребители през деня, съобразно потребностите им от рехабилитация, образование, психологична подкрепа, логопедично консултиране и терапия, организация на свободното време, лични контакти и социални умения в приятелска и близка до реалната среда. Ползването на социалната услуга дава възможност на родителите на деца с увреждания да се включат в обществения живот, да се реализират професионално, да преодолеят социалната изолация, а така също и да получат и професионална подкрепа и помощ в отглеждането на децата и лицата. Предоставянето на услугите отговаря на Европейското и българското законодателство в областта на закрилата на децата, а капацитета на центъра е 30 места.

В центъра работи мултидисциплинарен екип, включващ психолог, логопед, социални работници, педагози, рехабилитатори, медицински, помощен и административен персонал.

2.3.3 Центрове за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/

В Община Сливен функционират 4 центъра за настаняване от семеен тип - два са за деца или младежи с увреждания и два за деца без увреждания с общ капацитет за 50 потребителя.

ЦНСТ е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на децата/младежите с и без увреждания, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в тях са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или при приемно семейство. ЦНСТ имат за цел осигуряване на подходяща и ефективна

социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа.

За нуждите на децата и младежите, настанени в ЦНСТ са разработени планове за социална работа и програми за организиране на свободното време. Те са разработени на базата на оценка на специфичните характеристики и потребности на потребителите и техните потенциални възможности.

2.3.4 Общностен център за деца и семейства в гр. Сливен

Общностен център – гр. Сливен е изграден по Проект „ОПОРА – Общностна подкрепа за осигуряване на родителска активност” на Община Сливен, финансиран по Проекта за социално включване – Световна банка - МТСП. В него се предоставят различни видове услуги – здравни, образователни, социални, психологически, юридически, за подкрепа на ранното детско развитие на деца от 0 до 7 годишна възраст. В центърът е оборудвана сензорна стая за деца със специфични потребности и деца с увреждания.

Общата цел е създаване на местно ниво на условия за устойчивост при прилагане на комплексен подход за повишаване качеството на живот на уязвими групи от населението, превенция на социалното им изключване и преодоляване ефектите на предаване на бедност между поколенията чрез интегрирани услуги за ранно детско развитие в Общностен център за деца и семейства.

2.3.5 Центрове за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ и Синя стая

ЦСРИ е форма на почасова подкрепа на деца и пълнолетни лица, свързана с извършване на рехабилитация и социални и психологически консултации, съдействие за професионално ориентиране и реализация, възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване, включително за хора със зависимости. В община Сливен функционират два центъра с общ капацитет от 75 места.

Към центъра функционира и т.нар. „Синя стая” - специализираното помещение за изслушване на деца гарантира най-добрият интерес и правата на децата, участващи в правни процедури. Това е щадяща процедура за деца, жертви или свидетели на насилие, която акцентира върху най-добрия интерес и защита правата на децата. Синята стая предоставя възможност в спокойна и предразполагаща детето обстановка да се проведе разпит от обучен за целта специалист, чрез използване на различни техники, съобразно възрастта на детето и избягване на контакт с обвиняемите, което спомага за даването на по-подробни показания и надеждна информация.

III. СТРАТЕГИЧЕСКА ЧАСТ – ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ

Основните цели, които настоящата стратегия поставя са:

- Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби и с хронични заболявания.
- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците от община Сливен.
- Утвърждаване на приобщаващото образование като неотменна част от образователния процес.
- Отчитане на индивидуалните потребности и развиване на уменията на всяко дете чрез прилагане на диференцирани подходи.

ПРИОРИТЕТ 1. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Специфична цел 1.1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.

Мярка 1.1.1. Осигуряване развитието на пълния потенциал на всички ученици в училищата от община Сливен, отчитайки индивидуалните им потребности

✓ Дейност 1.1.1.1. Развитие и подобряване на екипната работа между ученици и учители – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа, провеждане на регулярни срещи в училищата, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, за преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на ученик и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за ученици с обучителни трудности.

✓ Дейност 1.1.1.2. Осигуряване на кариерно ориентиране в ЦПЛР-ЦКО-Сливен и в училищата, развитие на дейностите по кариерно ориентиране на РЦПППО, насочено към деца и ученици със специални образователни потребности.

✓ Дейност 1.1.1.3. Осигуряване на занимания по интереси чрез развитие на дейностите в ЦПЛР-ДК-Сливен и чрез училищата в общината.

✓ Дейност 1.1.1.4. Осигуряване на занимания по интереси в областта на базовите компютърни умения по проект BG05M20P001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“ по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 –2020.

✓ Дейност 1.1.1.5. Осигуряване на допълнителни обучения по учебни предмети и занимания по интереси за ученици от уязвими групи и в риск от ранно отпадане от образователната система по проект BG05M20P001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 –2020.

✓ Дейност 1.1.1.6. Развитие на библиотечно-информационната дейност в училищата от община Сливен и обогатяване на библиотечния фонд.

✓ Дейност 1.1.1.7. Разработване на дейности по превенция на насилието – прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на насилието и създаване на по-сигурна училищна среда, повишаване обхвата на дейностите по превенция на насилието на ниво училище, подобряване на координацията между отделните институции. Подобряване на взаимодействието между институциите от системата на училищното образование, МКБППМН и социалните услуги, работещи на територията на община Сливен за превенция на тормоза и насилието в училищата.

✓ Дейност 1.1.1.8. Осигуряване на качествени грижи за здравето в училищата-продължаване дейностите на училищните здравни кабинети.

✓ Дейност 1.1.1.8. Развитие на уменията за учене, компетентностите, творческите и спортните способности на учениците в тематични области, които са извън включените в задължителната училищна подготовка, преодоляване на образователните дефицити на учениците, които срещат затруднения в подготовката си по задължителните дейности в училище и повишаване на мотивацията им за учене, повишаване на образователните постижения на учениците в определени научни области.

Мярка 1.1.2. Предоставяне на обща подкрепа на децата в детските градини

✓ Дейност 1.1.2.1. Развитие и подобряване на екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата, провеждане на регулярни срещи в детските градини, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, за преглед и обсъждане на информацията за обучението и развитието на дете и набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за деца с обучителни трудности.

✓ Дейност 1.1.2.2. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните трудности – повишаване броя на децата от детските градини на възраст между 3 и 3,6 г., на които се прилага скрининг тест за определяне риск от обучителни трудности.

✓ Дейност 1.1.2.3. Осигуряване на занимания по интереси чрез използване на вътрешния ресурс на детските градини и чрез външни специалисти, привлечени на място в детските градини.

✓ Дейност 1.1.2.4. Приобщаване на деца от уязвими групи чрез изпълнение на дейности по проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ по процедура за директно предоставяне по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020.

Специфична цел 1.2. Осигуряване на необходимите човешки ресурси, за предоставяне на качествена обща подкрепа за деца и ученици в детските градини и училищата от община Сливен

Мярка 1.2.1. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти от училищата и детските градини в посока предоставяне на качествена обща подкрепа

✓ Дейност 1.2.1.1. провеждане на вътрешна квалификация относно възможностите за предоставяне на обща подкрепа и работа в екип.

✓ Дейност 1.2.1.2. Организиране на форми за споделяне на добри педагогически практики в областта на предоставянето на общата подкрепа на училищно, общинско и областно ниво.

✓ Дейност 1.2.1.3. Провеждане на квалификационни форми с външни лектори за повишаване на компетентностите и квалификацията на учителите и другите педагогически специалисти за предоставяне на обща подкрепа от бюджетите на образователните институции или по национални и оперативни програми.

ПРИОРИТЕТ 2. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Специфична цел 2.1. Развитие на приобщаващото образование и предоставяне на равен достъп до образование на всяко дете и ученик със специални образователни потребности

Мярка 2.1.1. Осигуряване на ресурси за извършване на качествена и професионална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности, с цел предоставяне на адекватно и качествено образование, съобразено с индивидуалните особености и потребности на всяко дете или ученик със специални образователни потребности

✓ Дейност 2.1.1.1. Провеждане на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности в училищата и детските градини от специалисти от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие към РЦПППО и от външни лектори.

Мярка 2.1.2. Осигуряване на качествена и професионална допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности.

✓ Дейност 2.1.2.1. Осигуряване на достъп до качествено образование на децата и учениците със специални образователни потребности, чрез предоставяне на допълнителна подкрепа в училищата и детските градини.

✓ Дейност 2.1.2.2. Осигуряване на достъп до качествено образование на децата и учениците със специални образователни потребности, чрез предоставяне на допълнителна подкрепа в центровете за специална образователна подкрепа.

✓ Дейност 2.1.2.3. Осигуряване на достъпна архитектурна среда в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

✓ Дейност 2.1.2.4. Осигуряване на необходимата материално - техническа база в училищата, детските градини и центровете за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности.

✓ Дейност 2.1.2.5. Осигуряване на необходимите педагогически специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности чрез общината, чрез центровете за подкрепа за личностно развитие, чрез центъра за специална образователна подкрепа и/или чрез РЦПППО.

✓ Дейност 2.1.2.6. Осигуряване на обучения на специалистите, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици със специални образователни потребности от РЦПППО, центровете за подкрепа за личностно развитие, училищата и детските градини.

✓ Дейност 2.1.2.7. Осъвременяване на начина на обучение на деца или ученици със специални образователни потребности чрез въвеждане на съвременните електронни техники и технологии за развитие на комуникацията, там където е възможно и при подходящи бенефициенти. Въвеждане, постепенно и поетапно на допълнителна и алтернативна форма на комуникация и обучение на учителския персонал, родители и други заинтересовани страни.

✓ Дейност 2.1.2.8. Осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие по проект BG06:2OP001-3.018 „Подкрепа за приобщаващо образование“.

ПРИОРИТЕТ 3. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Специфична цел 3.1. Осигуряване на необходимите грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на децата и учениците с хронични заболявания

Мярка 3.1.1 Осигуряване на необходимия персонал в училищата и детските градини за работа с деца с хронични заболявания

✓ Дейност 3.1.1.1. Осигуряване на обучение на персонала в училища и детските градини, в които се обучават деца и ученици с хронични заболявания, нуждаещи се от допълнителна подкрепа.

✓ Дейност 3.1.1.2. Назначаване и осигуряване на необходимите специализиран персонал за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания.

Мярка 3.1.2. Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици с хронични заболявания.

✓ Дейност 3.1.2.1. Проучване и оценка на индивидуалните потребности и способности на децата и учениците с хронични заболявания

✓ Дейност 3.1.2.2. Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания

✓ Дейност 3.1.2.3. Осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици с хронични заболявания в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие по проект BG06M2OP001-3.018 „Подкрепа за приобщаващо образование“

ПРИОРИТЕТ 4. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В РИСК

Специфична цел 4.1. Повишаване обхвата на допълнителната подкрепа за децата и учениците в риск

Мярка 4.1.1 Осигуряване на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в училищата и детските градини

✓ Дейност 4.1.1.1. Осигуряване на необходимите специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в детските градини и училищата от област Сливен.

✓ Дейност 4.1.1.2. Осигуряване на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици в риск.

✓ Дейност 4.1.1.3. Подобряване на партньорството между институциите от системата на предучилищното и училищното образование и доставчиците на социални услуги в общността за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца в риск.

✓ Дейност 4.1.1.4 Прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

✓ Дейност 4.1.1.5. Дейности по Национална програма „Заедно за всяко дете“.

✓ Дейност 4.1.1.6. Осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици в риск в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие по проект BG06M2OP001-3.018 „Подкрепа за приобщаващо образование“.

ПРИОРИТЕТ 5. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ С ИЗЯВЕНИ ДАРБИ

Специфична цел 5.1. Повишаване качеството на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците с изявени дарби

Мярка 5.1.1 Предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца и ученици с изявени дарби в детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици.

✓ Дейност 5.1.1.1 Дейности по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади“.

✓ Дейност 5.1.1.2. Дейности по подготовка и провеждане на училищни, общински и областни кръгове на олимпиади и състезания. Провеждане на индивидуални часове.

✓ Дейност 5.1.1.3. Осигуряване на обучения на учители и други педагогически специалисти, предоставящи допълнителна подкрепа на деца и ученици с изяви дарби.

✓ Дейност 5.1.1.4. Осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици с изяви дарби в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие по проект BG06M2OP001-3.018 „Подкрепа за приобщаващо образование“.

IV. ЗВЕНО ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

За проследяване напредъка в изпълнението на областната и общинските стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със заповед на областния управител се създава Звено за мониторинг и оценка /ЗМО/. В неговия състав се включват представители на организациите и институциите - основни участници в разработването на областната стратегия.

Звеното за мониторинг и оценка:

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка на областната и общинските стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците;
- Планира и осъществява дейностите за мониторинг;
- Информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките от мониторинга;
- Организира дискусии по общини за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията.

Дейностите по мониторинг включват:

- Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- Създаване и постоянно актуализиране на база данни на областно ниво с разбивка по общини, свързани с личностно развитие на децата и учениците;
- Събиране на информация за прогреса в изпълнението на стратегията;
- Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на стратегията.

За осъществяване на своята дейност членовете на ЗМО провеждат регулярни работни срещи за обсъждане на дейностите, свързани с наблюдение изпълнението на областната и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Те могат да бъдат канени за участие в провежданите заседания на Областния съвет за координиране изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, в рамките на които да представят информация за осъществяваните наблюдения по отношение подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

Ежегодно представителите на общините-членове на ЗМО, изготвят отчет за изпълнението на годишните планове за подкрепа за личностно развитие за предходната година. Отчетът се базира на осъществяваните от тях наблюдения и посещения на място, събиране на информация и анализ на данни.